

Báo Đảng địa phương với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh chuyển đổi số

ThS. LÊ MINH TÙNG

Báo Bình Dương; Email: leminhtung2008@gmail.com

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra sâu rộng trên toàn cầu, báo Đảng địa phương đứng trước nhiều cơ hội và thách thức trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bài viết phân tích vai trò then chốt của báo Đảng địa phương trong việc tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng tới từng cấp cơ sở, đồng thời phản bác các luận điệu sai trái, xuyên tạc, từ đó đề xuất nhiều giải pháp để báo Đảng địa phương có thể phát huy hiệu quả vai trò định hướng dư luận và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong kỷ nguyên số.

Từ khóa: Báo Đảng địa phương; nền tảng tư tưởng của Đảng; chuyển đổi số.

1. Vai trò của báo Đảng địa phương trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh chuyển đổi số

Thứ nhất, chuyển đổi số giúp báo Đảng địa phương mở rộng kênh truyền thông, tiếp cận đến nhiều tầng lớp nhân dân hơn, đặc biệt là thế hệ trẻ □ đối tượng chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của mạng xã hội và các phương tiện truyền thông số. Bằng việc sử dụng các nền tảng số như báo điện tử, mạng xã hội và các ứng dụng truyền thông hiện đại, báo Đảng địa phương có thể nhanh chóng cập nhật thông tin, truyền tải chính xác và kịp thời các thông tin chính thống đến công chúng, giúp họ phân biệt được giữa thông tin chính xác và những luận điệu xuyên tạc, tin tức giả mạo.

Thứ hai, chuyển đổi số giúp báo Đảng địa phương tăng cường tương tác với người đọc. Thay vì phương thức truyền thông một chiều như báo in truyền thống, các nền tảng số cho phép báo chí tương tác trực tiếp với người đọc, lắng nghe và phản hồi kịp thời những thắc mắc, ý kiến của họ. Điều này không chỉ giúp báo Đảng thực hiện tốt hơn nhiệm vụ tuyên truyền mà còn góp phần củng cố lòng tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước.

Thứ ba, chuyển đổi số giúp báo Đảng địa phương tiết kiệm chi phí và nâng cao hiệu quả hoạt động. Việc sử dụng các nền tảng số không chỉ giảm thiểu chi phí in ấn, phát hành mà còn giúp cơ quan báo chí dễ dàng phân phối nội dung một cách linh hoạt và nhanh

chóng hơn. Đặc biệt, trong bối cảnh nguồn lực của các cơ quan báo Đảng địa phương còn nhiều hạn chế, chuyển đổi số là giải pháp thiết thực giúp nâng cao năng suất và chất lượng công việc.

2. Thực trạng công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tại báo Đảng địa phương trong bối cảnh chuyển đổi số

Trong những năm gần đây, các cơ quan báo chí, đặc biệt là báo Đảng địa phương, đã dần nhận thức được tầm quan trọng của chuyển đổi số. Một số tờ báo đã triển khai các nền tảng báo điện tử, tạo lập trang thông tin trên các mạng xã hội như Facebook, Zalo để mở rộng kênh tiếp cận thông tin. Nhờ đó, các tờ báo Đảng địa phương đã có bước tiến rõ rệt trong việc truyền tải thông tin nhanh chóng và linh hoạt hơn. Chẳng hạn, tại một số địa phương có báo mạng phát triển như Tuyên Quang, Hà Tĩnh, Bình Dương, Đồng Nai □ các báo Đảng đã xây dựng các trang báo điện tử với giao diện thân thiện, tích hợp các công cụ tương tác trực tuyến, cho phép độc giả dễ dàng tiếp cận thông tin và phản hồi. Nhiều tờ báo đã sử dụng video, podcast, đồ họa thông tin (infographic) để truyền tải nội dung một cách sinh động và hấp dẫn hơn. Những bước đi này không chỉ giúp nâng cao chất lượng tuyên truyền mà còn giúp các tờ báo Đảng địa phương cạnh tranh tốt hơn với các kênh thông tin phi chính thống.

Trong nhiều năm qua, hệ thống báo Đảng địa phương đã đóng vai trò không thể thiếu trong việc

bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, góp phần ổn định tình hình chính trị và xã hội ở các địa phương. Các cơ quan báo chí của Đảng tại địa phương đã làm tốt nhiệm vụ tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, đồng thời phản ánh sâu sát tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội địa phương đến các cấp lãnh đạo. Thông qua các ấn phẩm báo chí như báo in, báo điện tử và các kênh truyền thông khác, báo Đảng địa phương đã duy trì được vai trò định hướng dư luận, tạo dựng lòng tin trong nhân dân. Đặc biệt, trong thời điểm xuất hiện nhiều thông tin giả mạo, xuyên tạc mà điển hình nhất là qua đại dịch Covid-19, cơn bão số 3 Yagi☐, các tờ báo Đảng địa phương đã kiên trì đấu tranh, phản bác kịp thời các luận điệu sai trái, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng

Tuy nhiên, thực tiễn cũng cho thấy, công tác này còn gặp phải một số hạn chế trong bối cảnh công nghệ số phát triển mạnh mẽ. Hệ thống báo Đảng địa phương vẫn chủ yếu hoạt động theo mô hình truyền thống, với sự phụ thuộc lớn vào báo in, khiến khả năng tiếp cận và tương tác với độc giả bị hạn chế. Mặc dù một số cơ quan báo Đảng địa phương đã bắt đầu chuyển đổi sang mô hình báo điện tử và sử dụng mạng xã hội, nhưng phạm vi ứng dụng và mức độ hiệu quả vẫn chưa cao.

Việc chuyển đổi số ở báo Đảng địa phương vẫn còn nhiều khó khăn. Đầu tiên là vấn đề hạ tầng công nghệ và nguồn lực tài chính. Hầu hết các cơ quan báo Đảng địa phương đều thiếu nguồn lực để đầu tư vào các hệ thống công nghệ hiện đại. Việc xây dựng và duy trì các trang báo điện tử, cũng như phát triển các kênh truyền thông số khác, đòi hỏi chi phí lớn mà nhiều cơ quan báo chí địa phương chưa thể đáp ứng.

3. Những thách thức đối với báo Đảng địa phương trong bối cảnh chuyển đổi số

Thứ nhất, sự cạnh tranh với các kênh thông tin phi chính thống. Một trong những thách thức lớn nhất mà báo Đảng địa phương phải đối mặt trong bối cảnh chuyển đổi số là sự cạnh tranh từ các kênh thông tin phi chính thống, đặc biệt là mạng xã hội. Với sự phát triển bùng nổ của các nền tảng như Facebook, Youtube, Tiktok, độc giả ngày càng có xu hướng tìm kiếm và tiêu thụ thông tin từ các nguồn này thay vì từ báo chí truyền thống. Thông tin trên mạng xã hội có tính tương tác cao, phong phú về nội dung, và thường được truyền tải với tốc độ nhanh chóng. Điều này

khiến báo Đảng địa phương gặp khó khăn trong việc giữ chân độc giả, đặc biệt là giới trẻ.

Bên cạnh đó, các thông tin giả mạo, xuyên tạc xuất hiện tràn lan trên mạng xã hội đã tạo ra những thách thức nghiêm trọng đối với báo Đảng địa phương trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Nhiều thông tin độc hại được lan truyền nhanh chóng và khó kiểm soát, gây ảnh hưởng tiêu cực đến tư tưởng và nhận thức của một bộ phận nhân dân. Mặc dù báo Đảng địa phương đã nỗ lực trong việc phản bác, nhưng khả năng tiếp cận và phản ứng nhanh của các tờ báo vẫn còn hạn chế so với tốc độ lan truyền của thông tin trên mạng xã hội.

Thứ hai, hạn chế về nhân lực và kỹ năng số. Nguồn nhân lực báo chí ở các địa phương thường thiếu hụt về số lượng và chất lượng. Đội ngũ phóng viên, biên tập viên ở báo Đảng địa phương đa phần chưa được đào tạo bài bản về các kỹ năng số và sử dụng công nghệ thông tin. Điều này gây ra nhiều khó khăn trong việc sản xuất nội dung trên các nền tảng số. Việc nắm bắt công nghệ và triển khai các công cụ truyền thông số hiện đại như live stream, video đồ họa, tương tác trực tuyến vẫn chưa được phổ biến và đồng bộ.

Bên cạnh đó, do thiếu nguồn nhân lực chất lượng cao, nhiều cơ quan báo Đảng địa phương vẫn phải dựa vào các phương thức làm báo truyền thống. Điều này làm giảm tính sáng tạo và linh hoạt trong việc sản xuất nội dung, không thu hút được sự quan tâm của độc giả trong bối cảnh các kênh thông tin số ngày càng đa dạng và phong phú.

Thứ ba, hạn chế về nội dung và hình thức truyền tải thông tin. Dù đã có những nỗ lực đổi mới, nhưng nhiều báo Đảng địa phương vẫn còn hạn chế trong việc sáng tạo nội dung và hình thức truyền tải thông tin. Nội dung tuyên truyền của nhiều báo còn mang tính khô khan, lý thuyết, chưa phù hợp với nhu cầu và thị hiếu của các đối tượng độc giả khác nhau, đặc biệt là giới trẻ. Việc sử dụng các công cụ truyền thông hiện đại như đồ họa thông tin, video ngắn, hoặc các hình thức tương tác trực tuyến vẫn chưa phổ biến, khiến cho nội dung truyền tải chưa thực sự thu hút và cạnh tranh được với các nguồn tin trên mạng xã hội.

Thứ tư, vấn đề tài chính và hạ tầng công nghệ. Chuyển đổi số đòi hỏi sự đầu tư lớn về hạ tầng công nghệ và tài chính, nhưng hầu hết các cơ quan báo chí

địa phương vẫn gặp khó khăn về nguồn lực. Việc thiếu kinh phí khiến cho nhiều báo Đảng địa phương không thể đầu tư vào các hệ thống quản lý nội dung hiện đại, các phần mềm sản xuất nội dung số, hay các công cụ phân tích dữ liệu để nâng cao chất lượng công việc. Bên cạnh đó, nhiều tờ báo còn thiếu các nền tảng công nghệ phù hợp để triển khai chiến lược truyền thông đa phương tiện một cách hiệu quả.

4. Một số giải pháp nâng cao vai trò của báo Đảng địa phương trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh chuyển đổi số

Một là, đầu tư hạ tầng công nghệ giúp nâng cao năng lực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong bối cảnh chuyển đổi số, việc đầu tư vào hạ tầng công nghệ là yếu tố quan trọng để báo Đảng địa phương đảm bảo thực hiện tốt nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Với sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin và truyền thông, báo chí không chỉ đơn thuần là công cụ truyền tải thông tin mà còn phải là vũ khí sắc bén trong cuộc đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch. Để thực hiện được nhiệm vụ này, báo Đảng địa phương cần được đầu tư mạnh mẽ vào hạ tầng công nghệ, đặc biệt là các công cụ truyền thông kỹ thuật số.

Trước hết, các cơ quan báo chí địa phương cần phát triển các nền tảng báo điện tử hiện đại, tích hợp các công nghệ phân tích dữ liệu và trí tuệ nhân tạo (AI). Những công nghệ này sẽ giúp các tờ báo nhận diện nhanh chóng các thông tin giả mạo, xuyên tạc, từ đó phản bác kịp thời và chính xác. Hơn nữa, việc sử dụng công nghệ phân tích dữ liệu lớn (Big Data) sẽ giúp báo Đảng địa phương hiểu rõ hơn về xu hướng dư luận, từ đó xây dựng các chiến lược truyền thông phù hợp nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bên cạnh đó, việc xây dựng các hệ thống quản lý nội dung mạnh mẽ cũng rất quan trọng. Những hệ thống này không chỉ giúp quản lý hiệu quả luồng thông tin mà còn hỗ trợ bảo vệ an ninh thông tin, ngăn chặn sự xâm nhập của các thế lực thù địch vào hệ thống báo chí. Việc đảm bảo an ninh mạng và bảo mật thông tin sẽ giúp báo Đảng địa phương giữ vững vai trò là nguồn cung cấp thông tin chính thống, đáng tin cậy.

Hai là, phát triển đội ngũ nhân lực chất lượng cao, thuần thực với kỹ năng số

Để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối

cảnh chuyển đổi số, báo Đảng địa phương cần có một đội ngũ nhân lực chất lượng cao, có khả năng nắm bắt và sử dụng các công nghệ truyền thông hiện đại. Hiện tại, nhiều cơ quan báo chí địa phương vẫn gặp khó khăn trong việc đào tạo đội ngũ phóng viên, biên tập viên về các kỹ năng số, dẫn đến việc thiếu khả năng cạnh tranh với các nguồn thông tin khác trên nền tảng số. Do vậy, giải pháp đầu tiên là tổ chức các chương trình đào tạo và bồi dưỡng chuyên sâu về kỹ năng số cho đội ngũ nhân lực báo Đảng địa phương. Những chương trình này nên tập trung vào các kỹ năng cần thiết như sử dụng công cụ truyền thông số, khai thác và quản lý dữ liệu, phân tích xu hướng thông tin trên mạng xã hội, đặc biệt là kỹ năng xác minh thông tin nhằm đấu tranh chống lại các tin tức giả mạo, xuyên tạc. Đào tạo cần hướng đến nâng cao khả năng tư duy sáng tạo, kỹ năng phân tích và sử dụng công nghệ để định hướng dư luận.

Ngoài ra, cần có chiến lược tuyển dụng và thu hút các tài năng trẻ, những người am hiểu về công nghệ và có khả năng phát triển nội dung truyền thông số. Những nhân sự này sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra những sản phẩm báo chí hiện đại, sáng tạo và phù hợp với thị hiếu của người đọc trong kỷ nguyên số, đồng thời giúp báo Đảng địa phương có khả năng phản ứng nhanh chóng trước những thông tin sai trái.

Ba là, đổi mới nội dung và phương thức tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong bối cảnh chuyển đổi số, báo Đảng địa phương cần đổi mới nội dung và phương thức tuyên truyền để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng một cách hiệu quả hơn. Trước sự bùng nổ của thông tin trên mạng xã hội, nội dung tuyên truyền của báo Đảng cần được thiết kế sao cho ngắn gọn, dễ hiểu, hấp dẫn và phù hợp với từng đối tượng độc giả khác nhau, đặc biệt là giới trẻ. Một giải pháp quan trọng là tăng cường sản xuất các nội dung đa phương tiện, sử dụng hình ảnh, video, podcast và đồ họa thông tin để truyền tải thông điệp. Những nội dung này không chỉ giúp thông tin trở nên sinh động và dễ tiếp cận hơn, mà còn giúp tăng khả năng lan tỏa trên các nền tảng mạng xã hội. Báo Đảng địa phương cần chú trọng hơn đến việc xây dựng những chuyên mục, chiến dịch truyền thông có tính chất tương tác, cho phép người đọc tham gia thảo luận và đóng góp ý kiến.

Song song đó, việc cá nhân hóa nội dung theo đối tượng độc giả thông qua phân tích dữ liệu là một bước đi cần thiết. Báo Đảng địa phương có thể áp dụng các công nghệ phân tích dữ liệu để hiểu rõ hơn về nhu cầu, sở thích của độc giả, từ đó cung cấp các thông tin và nội dung phù hợp với từng nhóm đối tượng, giúp nâng cao tính hiệu quả của công tác tuyên truyền và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Bốn là, tăng cường tương tác với độc giả qua các nền tảng số

Một trong những ưu thế lớn của chuyển đổi số là khả năng tăng cường tương tác giữa báo chí và độc giả. Báo Đảng địa phương cần tận dụng tối đa các nền tảng số như mạng xã hội, ứng dụng di động để kết nối chặt chẽ hơn với quần chúng nhân dân. Sự tương tác này không chỉ giúp báo chí gần gũi hơn với độc giả mà còn giúp theo dõi và phản ứng kịp thời với các diễn biến tư tưởng trong xã hội.

Cụ thể, báo Đảng địa phương có thể xây dựng các kênh tương tác trực tiếp với độc giả qua mạng xã hội như Facebook, Zalo hoặc các ứng dụng di động của riêng mình. Những chương trình giao lưu trực tuyến, hỏi đáp trực tiếp với các chuyên gia, lãnh đạo Đảng và Nhà nước các cấp sẽ là công cụ hiệu quả để giải thích và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đồng thời phản bác lại các luận điệu sai trái một cách thuyết phục và rõ ràng. Việc tận dụng mạng xã hội không chỉ giúp báo Đảng địa phương lan tỏa thông tin nhanh chóng mà còn cho phép theo dõi và kiểm soát các thông tin trái chiều, từ đó kịp thời đưa ra các thông tin phản bác, ngăn chặn sự lan truyền của các tin tức giả mạo.

Năm là, phát triển mô hình truyền thông đa nền tảng và hợp tác với các đối tác công nghệ

Một trong những nhiệm vụ quan trọng trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là báo Đảng địa phương cần phát triển mô hình truyền thông đa nền tảng, kết hợp giữa báo in, báo điện tử, mạng xã hội và ứng dụng di động, gồm một số vấn đề sau: (1) Các cơ quan báo Đảng địa phương cần xây dựng các trang báo điện tử hiện đại, không chỉ đơn thuần là phiên bản số của báo in mà phải là một kênh truyền thông độc lập, có khả năng cung cấp thông tin kịp thời, phong phú và đa dạng hơn. Các nền tảng này cần tích hợp công nghệ trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn để cá nhân hóa nội dung, từ đó giúp định hướng tư tưởng

cho các nhóm đối tượng khác nhau một cách hiệu quả; (2) Báo Đảng địa phương cần hợp tác với các doanh nghiệp công nghệ để ứng dụng các giải pháp công nghệ tiên tiến vào quy trình sản xuất và phát hành báo chí. Việc hợp tác này sẽ giúp tiết kiệm chi phí, nâng cao hiệu quả công việc và tăng cường khả năng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước những tác động từ thông tin sai lệch trên mạng.

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ, báo Đảng địa phương phải đối mặt với cả thách thức lẫn cơ hội trong việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Với vai trò là cầu nối giữa Đảng, chính quyền và nhân dân, báo Đảng địa phương không chỉ phải duy trì và phát huy các giá trị cốt lõi trong công tác tuyên truyền mà còn phải đổi mới, thích nghi với các xu hướng và công nghệ mới để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công chúng.

Trong tương lai, báo Đảng địa phương không chỉ cần giữ vững vai trò tiên phong trong công tác tuyên truyền mà còn phải chủ động sáng tạo, linh hoạt thích ứng với môi trường số hóa. Chỉ khi thực hiện được những giải pháp đồng bộ về công nghệ, nhân lực và nội dung, báo Đảng địa phương mới có thể tiếp tục phát huy vai trò quan trọng của mình trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh chuyển đổi số đầy cơ hội nhưng cũng nhiều biến động và thách thức./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2022), *Tài liệu bồi dưỡng nhận thức về chuyển đổi số trong ngành Tuyên giáo*, Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật.
2. Bộ Thông tin và Truyền thông (2020), *Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030*, ban hành theo Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 của Thủ tướng Chính phủ.
3. Hội Nhà báo Việt Nam (2022), *Kỷ yếu Hội thảo khoa học □Chuyển đổi số trong hoạt động báo chí - cơ hội và thách thức□*, Nxb Lao Động.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập I□II*, Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật.
5. Lê Quốc Minh (2022), *Phát biểu tại Hội nghị toàn quốc về chuyển đổi số báo chí*, Công Thông tin điện tử Chính phủ.